

Predmet IT-98-32-A, Tužilac protiv Mitra Vasiljevića

Transkripcija i redakcija transkripta: Fond za humanitarno pravo, 15.decembar 2005.

Petak, 18. maj 2001.

Statusna Konferencija

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 10.08 h

Molim, ustanite. Međunarodni kriviči sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA HANT: Molim vas, najavite Predmet.

sekretar: Da, časni Sude. Ovo je *Predmet IT-98-32-PT, Tužilac protiv Mitra Vasiljevića*

SUDIJA HANT: Molim da se Sudu predstavi Tužilaštvo. Da, gospodine Grum?

TUŽILAC GRUM: Tužilaštvo zastupam ja, Dermot Grum (Dermot Groome).

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet.

ADVOKAT DOMAZAT: Da, časni Sude. Moje ime je Vladimir Domazet i zastupam gospodina Vasiljevića.

SUDIJA HANT: Zahvaljujem se. Gospodine Vasiljeviću, da li možete da pratite postupak na jeziku koji razumete? Da li možete da pratite postupak na jeziku koji razumete?

OPTUŽENI VASILJEVIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA HANT: Hvala. Možete da sednete. Ovo je Statusna konferencija koja se održava u skladu sa pravilima. Gospodine Grum, ovde imamo vaš podnesak za izricanje zaštitnih mera. Možda bih mogao da zamolim gospodina Domazeta da kaže kakav je njegov stav o tome. Gospodine Domazet, nismo dobili vaš odgovor na podnesak tužilaštva od 26. aprila, u kojem se traže dodatne zaštitne mere za svedoke. Možemo li da čujemo vaš stav o tom podnesku?

ADVOKAT DOMAZAT: Vaša Visosti, ja sam, po dobijanju podneska, najpre kontaktirao suprugu optuženog da bih proverio da li je i kada kontaktirala sa bilo kojim od potencijalnih svedoka. Mada nisam imao nikakve detalje nekog takvog kontakta. Ona je negirala da je bilo kada pa i u maju 2000. godine, kako se navodi

u ovom podnesku, sa bilo kim od Muslimana, potencijalnih svedoka, govorila. Međutim, Odbrana je i ranije prihvatala zaštitne mere predložene od strane Tužilaštva, kako one koje se tiču tima Odbrane, tako i recipročno od tužioca. I sada ostaje pri tom stavu, tako da nemamo nikakve primedbe na predloženi nacrt izmena i dopuna broj 1 i 2. Što se tiče tačke 3 koja nalaže porodici, prijateljima i poznanicima Mitra Vasiljevića da izbegnu svaki kontakt sa svedocima ili potencijalnim svedocima koje je identifikovao tužilac, po meni je u pitanju problem što porodica zaista nije u mogućnosti da zna o kojim se svedocima eventualno radi i koji su potencijalni svedoci, obzirom da ja ne smem tako nešto ni da im prenesem i imena svedoka čija sam svedočenja dobio nisu njima ni dostupna. Zbog toga se bojam da postoji mogućnost da neko od porodice ili prijatelja kontaktira nekog od svedoka, a da i ne zna da se radi o svedoku kojeg je tužilac označio. U svakom slučaju, ja sam ponovio i porodici optuženog i to ču učiniti, da izbegavaju svaki kontakt sa licima koja mogu da budu potencijalni svedoci Tužilaštva. Ako mislite da je potrebno da dam još neko objašnjenje, stojim vam na raspolaganju, vaša Visosti.

SUDIJA HANT: Ali vi biste se protivili tom nalogu zato što vam se čini da ne može do kraja da se izvrši. Da li je to smisao vaše primedbe?

ADVOKAT DOMAZAT: Da. Čini mi se, u pogledu tačke 3, da je to na ovaj način teško izvršiti, jer porodica i prijatelji zaista ne mogu znati o kojim se svedocima radi, a koje je tužilac označio.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, mislim da taj argument stoji. Kako možemo da damo nalog koji ne može da se izvrši?

TUŽILAC GRUM: Složem se sa vama, časni Sude. Dok se ti ljudi stvarno ne pojave pred Sudom, mi nemamo jurisdikciju nad njima i ne možemo da izdamo nalog o njihovom ponašanju. Skrenuo bih vam pažnju da takvih incidenata nije bilo gotovo godinu dana. Svedokinja koja se pominje u podnesku je dala javnu izjavu, tako da Tužilaštvo ne veruje da su Odbrana ili optuženi obelodanili njeno ime. Ona je govorila na televiziji i verujemo da je njeno ime na taj način postalo javno. Zadovoljni smo merama predostrožnosti koje je preduzeo gospodin Domazet kako bi sačuvao lične informacije o svedocima. Zbog toga smo njemu i obelodanili i sve nove izjave u neredigovanoj formi, a da pri tom nismo tražili zaštitne mere. Zamolio bih Sud da odobri oslobađanje zatraženo u tačkama 6 i 7, a gospodinu Domazetu ćemo ukazati poverenje da će objasniti porodici optuženog da je važno da ne kontaktiraju svedoke. Verujemo da će to da bude dovoljno efektno.

SUDIJA HANT: Uredu, onda. Smatram da je to veoma realistično očekivanje. Ja ču da donesem nalog u skladu sa tačkama 1 i 2 nacrta naloga koji se nalazi u prilogu podneska. Ovim nalogom se Odbrani gospodina Vasiljevića nalaže da može da kontaktira samo one svedoke koje je tužilac identifikovao ili one čije je pisane, neobjavljene ili zaštićene izjave tužilac obelodanio, nakon, u razumnom

roku, ranije pismeno podnetog obaveštenja tužiocu. Pretresno veće takođe nalaže da Tužilac može da kontaktira samo one svedoke koje je Obrana identifikovala i nakon obaveštenja upućenog Obrani u razumnom vremenskom roku. Gospodine Grum, da li imate još neko pitanje koje želite da pokrenete?

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, postoji niz stvari o čijem statusu bih htio da obavestim Sud. Ako mogu tako da se izrazim, pored pitanja koje smo upravo raspravili, postoji još oko pet stvari o kojim bih želeo da govorim. Možda bih mogao da ih iznesem tačku po tačku, u slučaju da Sud želi da raspravljam o nekoj od njih. Najpre, došlo je do promene zastupnika Tužilaštva u ovom predmetu, tako da ćemo sada Tužilaštvo da predstavljamo ja, gospodin Osogo (Frederic Ossogo) i gospođa Sabin Bauer (Sabine Bauer). Takođe smo dobili i novog referenta za predmet, to je gospodin Dejvid Braf (David Bruff) i on se nalazi sa moje leve strane. Prva stvar o kojoj bih želeo da obavestim Sud se tiče alibija optuženog. Istražitelji koji rade na ovom predmetu su naporno radili kako bi otkrili sve relevantne dokaze u vezi sa alibijem optuženog. Da budem iskren, dokazi upućuju u oba pravca. Mi smo gospodinu Domazetu dostavili dokaze. Jedan od svedoka koji je tek skoro otkriven je od osobite važnosti za gospodina Domazeta i mi smo preduzeli korake kako bismo omogućili njihov susret i intervju sa svedokom, treće nedelje juna meseca.

SUDIJA HANT: Mogu li ... Da li je to sve šta želite da kažete po pitanju alibija?

TUŽILAC GRUM: Ima još par stvari.

SUDIJA HANT: Uredu. Nastavite.

TUŽILAC GRUM: Primili smo izveštaj medicinskog veštaka. Verovatno u ovom trenutku ne bi trebalo da ulazimo u detalje izveštaja, pošto će on da bude korišćen na suđenju kao dokaz. Ali, na osnovu izveštaja medicinskog veštaka, Tužilaštvo bi želelo da dodatno ispita ovog veštaka. Pošto je on sudski veštak, hteli bismo da podnesemo podnesak koji bismo početkom iduće nedelje dostavili Sudu.

SUDIJA HANT: Upravo sam pred vama želeo da pokrenem pitanje tog izveštaja. Postoji čitav niz veoma ozbiljnih problema sa ovim izveštajem. Naravno, na tužilaštvu je teret obaveze da dokaže, van svake razumne sumnje, da je gospodin Vasiljević bio na mestu na kojem su se desila ova navodna krivična dela. Alibi koji je ovde pomenut je svakako nešto šta treba da se dokaže. Obrana će, bez sumnje, da ponudi bolničke izveštaje koji su, koliko se ja sećam, kada ih je dostavio doktor, bili prekriveni prašinom starom osam ili devet godina. Svakako, nije bilo ničega šta bi moglo da ukaže da su ti izveštaji prepravljani, a doktor će da potvrdi da je optuženi bio u bolnici. Dakle, ovde se radi o dokaznom problemu, a na Tužilaštvu je pravni teret i ono treba da dokaže da je optuženi bio prisutan na mestu gde su izvršena krivična dela i da to dokaže van svake razumne sumnje. To znači da Tužilaštvo treba da dokaže da ne postoji nikakva razumna mogućnost da

je optuženi u to vreme bio u bolnici. Čini mi se da, na osnovu izveštaja dr Degrava (Degreve), Tužilaštvo to ni izdaleka nije uspelo. Doktor Degrev je na kraju svog izveštaja veoma čvrsto stao iza svog mišljenja, ali pitam se da li on razume na kome se nalazi teret dokazivanja? Veliki deo svog izveštaja, doktor je posvetio kritikovanju kvaliteta drugog rendgenskog snimka i, što je veoma značajno, tvrdi da izgleda kao da je on načinjen iz nekog drugog ugla. Ali on se ipak tom činjenicom ne bavi, tom određenom činjenicom koja sugerira mogućnost da ivica pete i dužina kosti mogu da budu drugačiji, u zavisnosti od ugla pod kojim su snimani rendgenom. To bi bilo od vitalnog značaja za Pretresno veće koje treba da, van svake sumnje, odluči da li je ovaj čovek bio u bolnici ili nije. Doktor takođe govori i o mogućnosti da su prvobitni rendgenski snimci bili snimci druge noge i to okrenute na drugu stranu, jer to nigde nije zabeleženo. Ali pravi problem je kvalitet drugog dokumenta, kada on kaže da se, u uskom naučnom smislu, ti snimci ne mogu uporediti. Na osnovu toga, morao bih da kažem da njegov izveštaj nema vrednost. Moguće je da je dr Degrev, inače veliki entuzijasta, video sam ga ranije kako svedoči, bio više zainteresovan za kritikovanje medicinskog tehničara koji je napravio rendgenske snimke, nego za proučavanje dokaznog materijala. Predlažem da od njega zatražimo novu izjavu i da to učini osoba koja govori engleski, kako bismo od njega, laički rečeno, dobili tačno ono šta on kaže. On koristi različite medicinske termine koji mogu, ali i ne moraju, biti međusobno zamenjivi, ali mi ne smemo da imamo nedoumica u pogledu toga i nama ta stvar mora da bude jasna. Jedine dve stvari koje on iznosi, a koje bi, ukoliko su tačne, pokazale da se ne radi o istoj osobi koja je snimana rendgenom, su dužina noge i oblik kosti pete. Obe stvari su dosta sumnjive, s obzirom na doktorove primedbe na kvalitet i različit ugao drugog rendgenskog snimka. Ne bih želeo da se ovo pitanje rešava tek tokom suđenja. Mislim da bi ga trebalo rešiti ranije, dosta pre nego što suđenje započne, kako bi svako znao na čemu stoji. Ako bi se doktor onda okrenuo i rekao: "Ja ne mogu sa sigurnošću da kažem da to nije bila ista osoba, imajući u vidu vaše primedbe", onda ćemo da imamo novi problem. Ne želim da to rešavamo tek tokom suđenja. Da. Rekli ste da imate još pitanja u vezi sa alibijem.

TUŽILAC GRUM: Pre nego što završimo ovo pitanje, časni Sude, imao bih još nešto da kažem. Pošto je doktor sudski veštak, nismo želeli da sa njim lično kontaktiramo. Da li ja, na osnovu toga što ste sada rekli, mogu da zaključim da vi ovlašćujete našeg istražitelja da razgovara sa njim o tim nalazima i da o tome sačini izjavu?

SUDIJA HANT: Ja, iskreno, smatram da je on vaš svedok. Vi ste tražili da on svedoči i on je odabran sa spiska lekara. Ovo je kontradiktorni postupak i sama ideja o korišćenju sudskog veštaka se sa tim baš ne poklapa. Ponekad, u slučajevima u kojima postoji sporno medicinsko pitanje, obe strane bi iznele svoje tumačenje rendgenskog snimka. Pretresno veće, u takvom slučaju, bi imenovalo sudskog veštaka. Međutim, u ovom trenutku, koliko sam ja shvatio, doktor je vaš svedok i vi imate moje ovlašćenje da sa njim stupite u kontakt i vidite da li od njega možete da dobijete pristojan izveštaj.

TUŽILAC GRUM: Takođe ćemo da razmotrimo da li je moguće da se ponovo naprave rendgenski sninci, tako da oni budu ...

SUDIJA HANT: To bi mogla da bude veoma dobra ideja, verovatno bi razrešila sve naše probleme. U ovom trenutku, njegov izveštaj je toliko daleko od dokazivanja van svake sumnje da se ne radi o istoj osobi, da sam morao na to da vam skrenem pažnju. Prema tome, da, imate moju dozvolu.

TUŽILAC GRUM: Hvala, časni Sude. Još jedna stvar. Imamo još jedan test veštaka koji bi trebalo da se obavi, a tiče se upoređivanja tipova slova korišćenih u oba lekarska izveštaja. Test će da bude obavljen u holandskoj forenzičkoj laboratoriji do 12. juna i mi ćemo izveštaj o tome da dostavimo gospodinu Domazetu čim ga dobijemo.

SUDIJA HANT: Zahvaljujem vam.

TUŽILAC GRUM: To je sve što se tiče alibija. Predlažem da sad pređemo na obelodanjivanje ...

SUDIJA HANT: Pre nego što to uradimo, gospodine Domazet, želeo bih da vam vrlo jasno dam na znanje da vi imate pravo na svog vlastitog veštaka koji bi pregledao te rendgenske snimke i dao svoje stručno mišljenje. Mi radimo u kontradiktornom sistemu i ovo je veoma kontradiktorno pitanje. Prema tome, koliko ja znam, vi ste već o tome informisani, ali ja želim da vam jasno dam na znanje da je situacija takva.

ADVOKAT DOMAZAT: Hvala, vaša Visosti.

SUDIJA HANT: A sada, obelodanjivanje.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, od danas ... Izvinjavam se. Kao što sam ranije rekao, mi smo, u kontinuitetu, gospodinu Domazetu obelodanjivali dokumente, osobito one koji se tiču alibija. Od danas, gospodin Domazet poseduje sve izjave koje se tiču ovog predmeta. Ostalo je još oko 36, 37 prevoda. Prevodilačka služba nas je obavestila da će većina tih prevoda da bude završena sredinom juna, a ostatak do kraja juna.

SUDIJA HANT: O kojim prevodima se radi? O prevodima izjava?

TUŽILAC GRUM: Radi se o novim izjavama koje su dali neki novi svedoci. Neki od svedoka su tek otkriveni, neke od izjava su, zapravo, tek sad uzete, ali većina njih ili sve one su relevantne za pitanje alibija.

SUDIJA HANT: Dobro. Ove izjave su sada na engleskom jeziku, zar ne?

TUŽILAC GRUM: Veći deo njih je na engleskom jeziku. Neke novootkrivene izjave, uzete od strane bosanske policije, su dobijene na srpskom i sada ih prevodimo na engleski.

SUDIJA HANT: Da li ste Odbrani uručili originale?

TUŽILAC GRUM: Da.

SUDIJA HANT: Da. Trebalо bi da vam kažem da je datum predviđen za početak suđenja 10. septembar i trebalо bi da osiguramo da se proces obelodanjivanja završi daleko pre početka suđenja tj. 10. septembra. Da. Da li je to poslednja stvar o kojoj ste želeli da govorite?

TUŽILAC GRUM: Da, što se tiče obelodanjivanja. Želeo bih da obavestim Sud da smo, što se tiče činjeničnih pitanja o kojima smo se dogovorili, održali više sastanaka sa gospodinom Domazetom kako bismo raspravili oko kojih činjenica bismo mogli da se složimo, a oko kojih ne bismo mogli da se složimo. Na jučerašnjem sastanku smo, čini mi se, napravili konačnu listu činjenica o kojima je postignut sporazum, iako još uvek postoji mnoštvo činjenica koje su sporne. Sada smo upeli da se oko značajnog broja činjenica dogovorimo i o tome ćemo da pripremimo dokumentaciju za Sud. Takođe smo započeli raspravu o mogućnosti da se jedan deo svedočenja izvede pod Pravilom 92bis. I Odbrana i Tužilaštvo su se, u načelu, složile po pitanju vrste svedoka. Tek početkom jula ćemo moći da sednemo i dođemo do konkretnih odluka o tome koji svedoci će da budu uvedeni pod tim pravilom.

SUDIJA HANT: Sledeće pitanje na dnevnom redu je rasprava o Pravilu 92bis. Moram da priznam da nije veliki uspeh kada Tužilaštvo nastoji da tokom suđenja koristi svoje originalne izjave i nadam se da možemo da ubedimo vaše kolege da upotrebe nešto bolje od tih izjava na engleskom ili čak sertifikovanih prevoda na BHS-u. S obzirom na okolnosti pod kojim su ove izjave uzete, one sadrže ogromnu količinu nebitnog materijala. Molim vas da to imate na umu. Imate li još neko pitanje koje želite da pokrenete?

TUŽILAC GRUM: Samo dve manje bitne stvari, časni Sude. Radi se o druga dva optuženika na ovoj istoj optužnici. Istražitelji su revnosno radili na njihovom pronalaženju i dovođenju pre samog početka suđenja. Na žalost, o tome nemam dobre vesti. Poslednja stvar o kojoj sam želeo da govorim je da mi nameravamo da, nakon završene analize dokaznog materijala koji se tiče alibija, podnesemo izmenjenu i dopunjenu optužnicu. Razgovarao sam sa gospodinom Domazetom o sadržaju te izmanjene i dopunjene optužnice. Neće biti nikakvih iznenađenja u toj optužnici. Možda ćemo i odustati od nekih optužbi, nakon naše procene dokaza. Zasada smo napravili nacrt optužnice i misli da ćemo, u roku od mesec dana, da podnesemo predlog o izmenama i dopunama optužnice.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, želim da vam jasno dam na znanje da ne bi bilo pošteno prema gospodinu Vasiljeviću da se neposredno pre početka suđenja, 10. septembra, pojavite sa druga dva optužena i odložite suđenje dok se ta dvojica za njega pripreme.

TUŽILAC GRUM: Slažem se sa tim.

SUDIJA HANT: Pogotovo kada imamo pred sobom ovo pitanje alibija gospodina Vasiljevića, što drugi optuženi verovatno neće imati. Je li to sve?

TUŽILAC GRUM: Jeste, časni Sude.

SUDIJA HANT: Hvala vam. Gospodine Domazet, da li želite da pokrenete neko pitanje u vezi sa ovim šta je gospodin Grum rekao ili nešto uopšteno?

ADVOKAT DOMAZET: Vaša Visosti, ja mogu da potvrdim ovo šta je rekao gospodin Grum. Dakle, primio sam i danas ostatak izjava o kojima je govorio gospodin Grum i, sa te strane, nemam nikakvih primedbi. Takođe je tačno da smo juče, u pogledu pojedinih činjenica, postigli sporazum o onome šta smatramo nespornim. Što se tiče Odrbrane, smatram da ćemo da budemo spremni za suđenje ukoliko počne 10. septembra i ukoliko ne bude nekih promena, ukoliko neko od ove dvojice ne bude, u međuvremenu, priveden u Hag (Hague). Iako gospodin Vasiljević, naravno, želi da suđenje počne što pre, smatram da bi za samo suđenje i njegov postupak bilo znatno bolje da i preostala dva optužena budu istovremeno na Sudu. Na žalost, to ne zavisi od nas. Nemam nikakvih drugih primedbi vezanih za ono čime se bavi Statusna konferencija.

SUDIJA HANT: Vi shvatate, barem se tako nadam, da su pravila koja se odnose na vaš pretpretresni podnesak nedavno izmenjena i dopunjena i da morate već da počnete da to pripremate. Kada je pretpretresni podnesak podnet?

TUŽILAC GRUM: Ne znam tačan datum, časni Sude, ali je podnet pre par meseci.

SUDIJA HANT: Znači, pre najnovijih izmena i dopuna. No, u svakom slučaju, gospodine Domazet, mislim da bi bilo najbolje da pratite izmenjena i dopunjena pravila, dvadesetu verziju, kada pripremate svoj pretpretresni podnesak. Prema tome, to bi trebalo da se podnese, ako me pamćenje dobro služi, tri nedelje pre početka Pretpretresne konferencije. Možete da očekujete da će ona da bude održana u avgustu, krajem avgusta ili možda već krajem jula, jer je u avgustu Sud na letnjem odmoru. Prema tome, bilo bi dobro da već počnete da radite na tome. Imate li još nešto u vezi sa tim pitanjem?

TUŽILAC GRUM: Tužilaštvo nema više ništa da doda, časni Sude.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet?

ADVOKAT DOMAZET: Hvala, vaša Visosti. Upravo sam danas uzeo poslednju verziju na francuskom jeziku. Proučiću je tako da neće biti nikakvih problema da pretpretresni podnesak po izmenjenim pravilima bude u roku. Hvala vam.

SUDIJA HANT: Hvala vam. Izvinjavam se što smo počeli sa zakašnjenjem, imali smo logističkih problema sa dovođenjem optuženog. Ova Statusna konferencija se sada završava kako bismo započeli *Predmet Brđanin i Talić*.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje